

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет Педагогічний

Кафедра початкової освіти та освітніх інновацій

СИЛАБУС

“ДИДАКТИЧНІ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ”

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Початкова освіта»

за спеціальністю А3 Початкова освіта

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р

Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	“ дидактичні системи навчання в початковій школі ”
Викладач (-і)	Коваль Петро Миколайович
Контактний телефон викладача	0507683679
E-mail викладача	petro_koval239@ukr.net
Формат дисципліни	Очний/заочний очний
Обсяг дисципліни	<u>3</u> кредити ЄКТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни “ дидактичні системи навчання в початковій школі розглядаються підходи до планування та організації освітнього процесу в закладах освіти, особливості сучасних дидактичних систем навчання, які спрямовані на формування особистості молодшого школяра. В процесі вивчення даного курсу створюються умови для розвитку в майбутніх учителів умінь орієнтуватися в дидактичних системах, технологіях, методиках, аналізувати їх, робити правильний вибір на шляху впровадження у освітній процес початкової школи.</p> <p><i>Коротко особливості, зміст</i></p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є ознайомлення учнів з дидактичними системами як важливої складової навчально-виховного процесу.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є вміння учнів використовувати дидактичні системи у підготовці та оволодінні знаннями з різних предметів.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p><u>Загальні компетентності:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> <u>1.</u> Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. <u>2.</u> Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. <u>3.</u> Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформаційної, соціальної і здоров’язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної. <u>4.</u> Здатність управляти власними емоційними станами, налагоджувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу, формувати мотивацію здобувачів початкової освіти до навчання та організовувати їхню пізнавальну діяльність. <u>5.</u> Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій. 	

Фахові компетентності:

1. Здатність до інтеграції та реалізації предметних знань як основи змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформаційної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
2. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформаційної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.
3. Здатність до здійснення профілактичних заходів щодо збереження життя та здоров'я учнів початкової школи, до надання їм домедичної допомоги, до протидії та попередження булінгу, різних проявів насильства.
4. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово.
5. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Результати навчання:

1. Організовувати монологічну, діалогічну та полілогічну форми спілкування з молодшими школярами, іншими учасниками освітнього процесу, представниками громади, поважаючи права людини та суспільні цінності; формувати судження, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.
2. Організовувати освітній процес із використанням цифрових технологій та технологій дистанційного навчання молодших школярів, розвивати в учнів навички безпечного використання цифрових технологій та сервісів.
3. Планувати й здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, забезпечувати розвиток пізнавальної діяльності учнів, формувати в них мотивацію до навчання.
4. Організовувати конструктивну та партнерську взаємодію з учасниками освітнього процесу початкової школи, використовувати практики самозбереження психічного здоров'я, усвідомленого емоційного реагування.
5. Забезпечувати індивідуальний і диференційований розвиток здобувачів початкової освіти з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей.

.....
Перелік компетентностей брати ВИКЛЮЧНО з освітньої програми, зокрема, з матриць в кінці програми

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість г один
Лекції 12 год.	90 год.

семінарські заняття 18 год/ практичні / лабораторні	
самостійна робота 60 год.	
Ознаки навчальної дисципліни	

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
8	ПО	четвертий рік	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Т е м а	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Тема 1. Поняття «дидактична система» у контексті сучасної початкової школи	2 год.	1. Зміст та завдання дисципліни «Дидактична система» у контексті НУШ. 2. Організація монологічного, діалогічного та полілогічного форм спілкування з учнями початкових класів.	8 год. 6 год.
Тема 2. Зарубіжні дидактичні системи	2 год.	3. Характеристика зарубіжних дидактичних систем навчання в початкових класах.	6 год.
Тема 3. Традиційна дидактична система Тема4 Інформаційні навчальні системи для забезпечення навчального процесу у початковій школі Тема5- 6 . Проектування навчальних ігор, задач, вправ, завдань на основі концептуальних підходів в НУШ. Тема 7-8-9 Моделювання занять з використанням освітніх технологій	2 год. 2 год. 2 год. 2 год.	4. Традиційні та новітні дидактичні системи навчання в початковій школі. 5. Створення дидактичних навчальних ігор на основі концептуальних підходів в НУШ. 6. Організація освітнього простору з дотриманням принципів універсального дизайну. Вміння безпечно проектувати навчальні осередки у класі. 7. Вміння створювати емоційно-психологічні, комфортні умови навчально-виховного процесу на уроках в початковій школі. 8. Вміння використовувати	6 год. 8 год. 8 год. 8 год. 10 год.

		основні техніки спілкування з дорослими людьми, різні форми та засоби комунікації з батьками, колегами, іншими фахівцями. 9. Практична готовність до використання дидактичної системи у навчанні школярів початкової школи в умовах НУШ.	
--	--	---	--

Тема 4 Дидактичні системи вільного виховання	12 год.	18 год.	60 год.
---	---------	---------	---------

Тема 5. Сучасні дидактичні концепції.

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекції	10
Практичні	20
Самостійна робота	20
Залік	50
Всього	100

Зазначити:
вид роботи (наприклад, письмова контрольна чи домашня для заочної форми; структуру завдань і бали за кожне з них;
терміни написання (для денної – на якому занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії) для заочної – форму – від руки, друковану, електронний варіант???

Передбачають вміння студентами використовувати в навчально-виховному процесі засоби театрального мистецтва.

Студент практично демонструє готовність використовувати засоби театрального мистецтва у навчально-виховному процесі в учнів початкової школи.

Підсумковий конт роль	<i>Зазначити:</i> <i>форму контролю (залік, екзамен);</i> <i>форму задачі (усна, письмова, комбінована); структуру білета і розподіл балів в за завдання (Комбінована)</i>
-----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи.

Академічна добросесність:

Лекційні заняття пропущені без поважних причин не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу є обов'язковим (знання лекційного матеріалу перевіряються під час написання контрольної роботи).

Відвідування занять.

Неформальна освіта:

8. Рекомендована література

Література:

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] (у редакції від 26.02.2021) – <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту» (у редакції від 01.01.2021) – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Концепція розвитку педагогічної освіти [Електронний ресурс] / МОН України // Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти : Наказ Міністерства освіти і науки України від 16.07.2018 р. – <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
4. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584. – https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx
5. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>.
6. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» Наказ Мінекономіки № 2736 від 23.12.2020 р. – <https://www.me.gov.ua/ascod/List?lang=uk-UA&id=d6a26174-d0fd-406b-9c30-7a4043f04eb5&tag=SistemaOblikuPublichnoiInformatsii&pageNumber=8&fCtx=inName&fSort=date&fSdir=desc>
7. Стандарт вищої освіти України (Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти. Ступінь – бакалавр. Галузь знань – 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність - 013 Початкова освіта (23.03.2021)). <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodychna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>
8. Труш І. В. Календарно-тематичне планування уроків з курсу «Дизайн і технології» у 1 класі НУШ за альбомом-посібником з трудового навчання до підручників за програмами О. Савченко та Р. Шияна URL: <https://www.schoollife.org.ua/838-2018/>
9. Хімчук Л.І. Дидактичні матеріали для занять з трудового навчання у початковій школі / Л.І.Хімчук – ІваноФранківськ. «Ярина», 2016. 136с.
10. Хімчук Л.І. Бай І.Б. Передумови формування цілісного уявлення про художній образ в учнів молодшого шкільного віку на уроках трудового навчання та образотворчого мистецтва. Scientific Journal Virtus. 2018. 22; С. 161-166.
11. «Ми – дослідники. Ми – винахідники». 19 тиждень НУШ: додаткові матеріали та рекомендації URL: <https://deponms.carpathia.gov.ua/news/mi-doslidniki-mi-vinahidniki-19-tizhden-nush-dodatkovyi-materiali-ta-rekomendatsiyi2>

12. Навчально-методичні матеріали до Модельної навчальної програми для першого класу / За ред. О. Волощенко, О. Козак, Л. Гуменюк, Д. Біда, М. Товкало. – Львів: Центр освітньої політики, 2018.

13. 01 Освіта/Педагогіка. Спеціальність - 013 Початкова освіта (23.03.2021)).
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>

Викладач (*Коваль П.М. професор кафедри початкової освіти та освітніх інновацій*).